

Henriken begint te lachen, nu krijgt hij er plezier in, zijn „los, weg, vrij!” doorspookt hem: „Viens Dolly, on part.” Zij lacht opgewonden tegen. Ver-trekken! Voor niets ter wereld. Dat zou den saligot in het gevang veel te veel plezier doen. Laat hem maar het parket doen afstappen in hun wissel-kantoor. Hun zaken zijn in orde en eerlijk. Zij zullen dien bedrieger met zijn bank, eens laten zien hoe men fatsoenlijk zaken doet. Hij zit voor lang vast, wees daar zeker van, als hij ten minste niet in een van zijn crisissen blijft, want hij hééft al eens een bloedsopdrang gehad. En zoolang hij er zal zitten, zal hij telkens de bilans van hun zaak te lezen krijgen, daar zorgt zij wel voor.

Goed, dan blijven zij maar. Hij denkt in zijn opgewondenheid aan geen vrijheid meer en zij die dat stokpaardje vreest, want de beste man heeft nog een wolfstand, helpt hem dwepen. Een ander plan, Dolly! Den heelen boel op stelten zetten, de heele smeerlapperij, omkoopers en omgekochten, huiche-laars en sectairs, heel de verdommesche rottigheid met hun eer, plicht, be-ginselen, God, volk, moraal, liefde, rechtvaardigheid, de heele huichelarij, waarmee de idioten zichzelf en de slimmerikken de anderen bedriegen. Hij heeft er zelf van geprofiteerd, soms was het toch zoo plezierig Dolly, maar ten slotte was hij toch eerlijk. Nu wil hij ze tegen mekaar opzetten. Het is een kaartenhuisje, ziet ge, trek er langs onder een uit en het valt in mekaar. De een zal den andere beschuldigen en als alles ten blakke komt, zullen ze mekaar erkennen. Een homerisch geschater zal opgaan, ze zullen zeggen: „Ieder van ons dacht dat hij alleen smeerlap was, ieder verborg zijn geheim, maar ging naar de mis, stapte achter om 't even welke partijvlag, stak decoraties op, trok zijn neus op voor schandaal, maakte zich dik over prin-ciepen en sprak tremolo. Nu zien we dat we elkaar waard zijn, nu zijn we eerlijk, nu zijn we eindelijk menschen.”

De oogen maar met een heel klein spleetje meer open, de mondhoekjes omlaag, zegt zij: „Ze zijn allemaal vuil, ze zijn zoo vuil. Etant petite fille, je rêvais parfois”

Maar hij heeft geen trek in kinderachtige vrouwenphilosophie, hij is zelf nog niet uitgeraasd. En ze zullen zeggen, Dolly: „Het moet nu verdomme gedaan zijn. De mensch wordt met leugens opgevoed, man geworden doorziet hij 't bedrog, hij zou den heelen boel aan stukken willen slaan. Maar stom-weg heeft hij kinderen verwekt die nu rond zijn voeten kruipen en als hij op hen neerziet, siddert hij voor het Niet en vreest de ineensstorting. Hij laat ze met idealen opvoeden, begint hun zelf de dikke leugens in te stampen, en zit er met de zweep op als ze teekenen van vroegwijsheid vertoonen. Dat moet gedaan zijn. Een nieuwe wereld begint, een nieuwe menschheid staat op!”

Haar oogen zijn groot geworden, de pupillen wijd. „Que tu es jeune” lispelt zij, nadert hem met opeengeklemd tanden en rekt zich tegen hem op, maar nog moet hij zich bukken naar den mond in het stijf achterover gestrekt